COALICIÓ VALENCIANA, ¿MÉS ENLLÀ DE L'ANTICATALANISME?

Llum intermitent, a la dreta

El projecte de Coalició Valenciana, encapçalat entre altres per Francisco Domingo, podria ser la punta emergent d'un canvi d'actitud de la dreta valenciana, una actitud que fins ara ha representat més la intolerància que el diàleg.

Vicent Partal

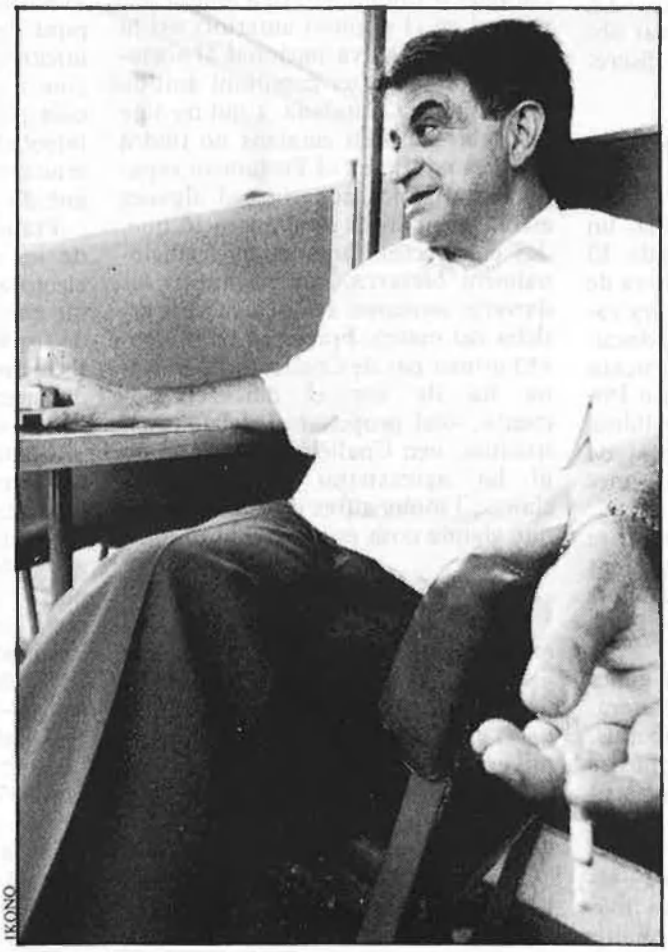

IKONO

Dalt, José Luis Manglano. Baix, Francisco Domingo. Tots dos, al front de l'operació.

Un nou partit està gestant-se a València. El nom volia ser Convergència Valenciana. Però algú registrà aquest nom, i el de Lliga Valenciana, a Madrid, impedint per tant la maniobra. Ara usen el de Coalició Valenciana. Al seu darrere —públicament— hi ha **José Luís Manglano** (catedràtic de Física aplicada a l'Escola d'Enginyers Industrials, antic dirigent de la UCD i germà de l'actual dirigent d'Alianza Popular a València), **Leonardo Ramón** (ex-conseller autonòmic d'UCD, empresari), **Francisco Trullenque** (síndic-president de la Borsa de València) i **Francisco Domingo** (empresari i president de l'Associació Valencia-2000 i l'home que s'ha dedicat incessantment a través del periòdic *Las Provincias* a insistir en la idea). Més enrere d'ells només hi ha un mur de silencis i rumors. Noms que ningú no vol o no s'atreveix a confirmar. El projecte, però, no és nou.

Dimarts 23 d'abril del 1985, al restaurant La Strada de València, setze homes havien llançat la primera proposta en aquest sentit. Entre ells, junt amb els ara esmentats, **Emilio Attard, Juan Ferrando Badía, Rafael Maluenda, José Cremades...** La idea que rondava els caps dels comensals, a les deu en punt de la nit, que és quan s'asseguéren a les seues taules, era la de buscar punts de coincidència. S'acabà prompte l'intent i han hagut de passar el desert d'un any per reprendre'l.

¿Quina era aleshores la diferència més clara? Entre dues posicions. Aquells que volien la CV com una ampliació de la Coalición Popular i aquells que no. Entre aquests darrers, José Luís Manglano, Paco Domingo i Emilio Attard. Els dos primers es troben ara al front de l'operació. El tercer ha estat presentat com a independent pel senat dins la Coalición Popular i no ha aconseguit el seu propòsit. En l'entrevista que EL TEMPS publicava la setmana passada, però (entrevista que ha remogut més d'una cadira en la ciutat), la seua línia d'argumentació era del tot coincident amb la que Francisco Domingo expressava a aquesta revista pocs dies després, en una conversa mantinguda a la cafeteria de la Casa de la Salut: necessitat de cobrir un espai «regionalista», necessitat de cercar seriosament les arrels d'un possible —nou i distint, és de suposar— «nacionalisme valencià», missatge centrista, amb explícita declaració d'afecte envers la figura de **Miquel Roca**, fugida de l'ambient de crispació entre els valencians i acostament a sectors de la intel·lectualitat i l'empresa.

Les telefonades d'antics alcaldes i regidors de la UCD sembla que abundaren durant uns dies. Un dels antics dirigents del partit que fundà Suárez, **Vicente Garrido**, fou dels més clars sobre quin era el camí que volien seguir: aconseguir que els «notables» valencians creassen el seu partit regional amb una forta ideologia liberal o social-liberal. Aquestes paraules ressonaren en el ci-

cle que l'entitat Valencia-2000 organitzà sobre la possibilitat d'aquesta convergència valenciana.

Durant la presentació del conferenciant, Francisco Domingo, fent referència als fets del passat 25 d'abril, digué que li dolien «espectacles degradants de violència i agressió a l'ètica valenciana, amb el culte a la violència terrorista catalana per representants universitaris que es diuen valencians». Un any després, les seues paraules són evidentment molt més conciliadores. O les d'Emilio Attard. ¿Un signe dels temps? En aquells dies, **Vicente Morera,** líder de l'Organización Independiente Valenciana, afirmà que CV era una utopia —i ell, de fet, ha acabat alineant-se amb la Unión Valenciana de **González Lizondo** i **Ramón Izquierdo. José Antonio Noguera de Roig,** sense dubte un dels grans noms de l'empresa valenciana, també signà dues columnes d'opinió en el periòdic *Levante* reflexionant sobre la convergència política. La seua conclusió era que calia fixar objectius assolibles. Una manera discreta de dir no.

El dia després de les eleccions

No era aquell, pel que sembla, un bon moment per a idees originals. El panorama de la dreta —de la dreta de l'estat, que és encara l'única dreta valenciana, amb l'única possible i discutible excepció d'UV— estava encara aclarit al voltant de la Coalición Popular. Ningú no discutia la validesa del missatge i de la personalitat de Manuel Fraga Iribarne. Tot just unes tímides veus.

A mesura que anaven acostant-se les eleccions, però, la crisi s'anà fent més i més evident. Els mals resultats obtinguts pels homes de Fraga l'han acabada de desencadenar.

Els democristians, amb unes ganes de fugir que no veuen prou carretera. Els dòcils i lil·liputencs liberals, pujant-se a les barbes de l'ex-ministre de l'Interior. Algun que altre partit regionalista (UV, diguem-ho així) definitivament fugit i llançat per camins propis. I l'operació reformista —esperança blanca de la dreta més civilitzada— congelada uns quants graus sota zero. El caos és quasi total. I la carrera per trobar posicions, generalitzada. Ara tothom aspira a ser centre. Centre-dreta com a molt.

I, si bé l'operació Roca ha fracassat, el que no sembla haver fet fallida és una part substancial del que era el seu missatge: el liderat, la guia, de

La nova alternativa es vol lluny del «populisme» de Lizondo.

Convergència Democràtica de Catalunya com a model a imitar. La fascinació pel seu model ja és generalitzada entre la dreta valenciana —amb l'única recialla de l'anticatalanisme més intransigent. Així s'entenen les paraules d'Emilio Attard a aquest setmanari en el número anterior: «si hi ha una alternativa nacional al socialisme, haurà de ser comptant amb la Convergència Catalana. I qui no siga federable amb els catalans no tindrà mai la majoria en el Parlament espanyol». ¿Explica aquesta tesi algunes estranyes actituds de moderació que, des dels sectors anomenats tradicionalment *blaveros,* han sovintejat les darreres setmanes a València? Els articles del mateix Francisco Domingo: «El primer pas de Coalición Valenciana ha de ser el del retrobament», «cal propiciar el debat constructiu», «en Coalició Valenciana no hi ha agressivitat ni beligerància»..., i molts altres detalls indiquen que alguna cosa es mou, a la dreta.

Ocupar l'espai centrista

I quan pregunten a Francisco Domingo què, parla d'una necessitat «profunda i no oportunista» d'omplir un buit polític. Un centre moderat, liberal i regionalista, en el qual puguen integrar-se minories intel·lectuals, sectors empresarials. Un partit «no tan populista» com Unión Valenciana, més adreçat a la classe mitjana.

Segons els seus promotors, la Coalició Valenciana se sent coincident amb les anàlisis de Roca i el PRD, amb matisacions referides, evidentment, a la qüestió cultural —i nacional—. Francisco Domingo diu que **Garrigues** li va oferir la presidència regional del PRD, una oferta que ell supedità a una conversa ulterior amb Roca. A la seu del PRD, una mica sorneguers malgrat tot, diuen que li la vaja a demanar ara. El que sí que sembla probable és que alguns militants reformistes, exactament d'Alacant, s'integren al nou projecte. El dia 17 el president provincial d'aquest partit a València ha convocat una assemblea dels seus militants. L'únic punt de l'ordre del dia, el seu propi informe. Entre els noms que sonen com a possibles llogaters de la nova casa política és el de **Mariano Soria,** introbable la setmana passada. Dels seus companys reformistes ningú volgué dir res: «Ell sabrà què fa».

Francisco Domingo, als pocs dies de les eleccions, matisava el fracàs electoral dels roquistes: «S'ha de tenir en compte els seus vots, són vots de qualitat». Al seu costat, però, **Francisco Trullenque** advertia: «No deixarem que el nostre partit siga un refugi de polítics aturats». Els altres centristes, els del CDS de Suàrez, estan massa eufòrics ara amb els seus diputats a Alacant i València per pensar a dissoldre's dins de res ni de ningú. Alguns dels membres d'aquest partit, però, participaren en els primers contactes. I als promotors de la Coalició Valenciana l'espai polític del CDS els sembla —segons pròpies paraules— «el més interessant».

A l'altra banda de la ratlla —i també amb un diputat sota el braç—, la Unión Valenciana de Gonzàlez Lizondo no pogué amagar el seu disgust quan la notícia dels inicis de la nova fase de la Coalició Valenciana saltà a la premsa en plena campanya electoral. Es va dir aleshores que era una desqualificació implícita. I pot endevinar-se un malestar palpable darrere algunes declaracions, sobretot, de l'ex-alcalde franquista de la ciutat i actual diputat d'UV Ramón Izquierdo. Francisco Domingo, tanmateix, recomanà el vot a la seua alternativa en l'assemblea de Valencia-

2000. Una assemblea on, segons diu ell mateix, el públic ja deixa parlar a persones que no diuen exactament allò que vol sentir. Tot tindrà els seus límits, però. Segurament.

Més enllà d'aquests tres partits, i de l'ampla nòmina ucedista en atur, ja només s'estén el desert del PSOE i la Coalición Popular. Entre els primers senyors del govern de la Generalitat («Joan Lerma: l'honorable del sud» titulava un col·lega barceloní la setmana passada) no pot haver-hi disposicions a moviments estranys, per ara. Entre els segons, seria més fàcil. La Coalició Valenciana sembla que no té cap interés que els democristians, els PDP, ingressen en les seues files. Els homes d'AP potser sí, especialment **Garcia Miralles** i **Joaquin Farnós.** Però ho hauran de fer d'un en un.

Manuel Giner Miralles, portaveu del grup parlamentari popular en les Corts Valencianes, no ha dubtat massa a definir-se com a nacionalista en altres temps. Fins i tot provocà una polèmica considerable amb el Grup Cultural de Dones Valencianes quan afirmà que «la llengua valenciana (distinta de la catalana, s'ha d'entendre) es defensa des de la ignorància». «Només farem alguna cosa si sabem ser autocrítics i treballem des de la raó», digué al gener del 1984.

Joaquín Farnós per la seva banda és ex-president de la Diputació de Castelló —«una zona confusa» diu Domingo—. Els problemes de la Coalició Valenciana, per estendre's fora de la província de València no en seran pocs i els promotors en són conscients, tot i que manifesten que hi ha hagut sempre homes de Valencia-2000 a Castelló i Alacant. Homes que mai no s'han manifestat públicament, per cert. Els únics *blaveros* de Castelló, per posar-ne un exemple, han estat agrupats al voltant del president d'AP, **José Maria Escuín,** un home que no sembla gens decidit a arrenglerar-se amb el nou partit.

Fora d'aquests ja només queden noms. Es parla del novençà, per segona vegada, **Manuel Broseta Pons,** l'antic senador de la UCD de qui es va dir que coquetejà —via **Ruiz Mendoza**— l'any 1982 per entrar al PSOE; o d'empressaris com **Pedro Agramunt.** Al cicle de Valencia-2000 intervingueren **Emilio Attard, Enrique Monsonis, Ignacio Gil Lázaro** i el dirigent del CDS **José Luís Boronat.** Les apostes ja han començat. Els tics que molts dirigents d'aquesta proposta han de perdre per formar un centre-dreta creïble entre l'electorat valencià són immensos. □

DESPRÉS DEL CONGRÉS, EL FUTUR DEL MOVIMENT COMUNISTA

Reivindicar la radicalitat

L'MCPV és un dels partits valencians amb una trajectòria més dilatada i, també, un dels motors més actius de múltiples iniciatives socials. Ara han celebrat el seu II congrés i debaten el futur de la seua pràctica política.

M. Aloi

El Moviment Comunista del País Valencià ha celebrat recentment el seu congrés, continuació del realitzat ara fa cinc anys. Un centenar de militants d'aquest partit debateren durant el cap de setmana tres ponències que tractaven respectivament de l'activitat del seu partit, l'orientació política del treball dels seus militants i una anàlisi de l'actual moment del moviment nacionalista al País Valencià.

El centenar de delegats trià també la direcció col·legiada del partit, que ja abandonà fa temps la figura del secretari general, de la qual formen part, entre d'altres, Just Ramírez, Ignasi Àlvarez, Carles Dolç, Paco Torres i Cristina Piris. Amb aquests dos darrers ha parlat EL TEMPS.

—¿Quins són els canvis fonamentals que heu introduït en la vostra anàlisi sobre el moviment nacionalista?

—Bàsicament, han estat adequacions d'algunes fórmules una mica estretes que havíem realitzat fa cinc anys. Aleshores parlàvem, per exemple, que el nostre objectiu era una república valenciana federada en la república dels Països Catalans i, aquesta, en una república federal de totes les nacions de l'estat. Això ara ens sembla que no s'ajusta a la realitat actual. D'altra banda, hem tingut més en compte les referències al marc global dels Països Catalans —fins i tot substituint el nom d'un dels nostres organismes, que de «Consell Nacional» passa a ser «Consell de país»—, el qual hem definit com «el marc més idoni per a la normalització nacional del País Valencià» i ens hem pronunciat per un treball més estret amb el MCC i amb el Moviment Comunista de les Illes, fruit del qual és, per exemple, ja la publicació conjunta del periòdic *Revolta*. Clar que, tot això, tenint en compte el distint grau de consciència nacional que hi ha en cadascun dels països.

—¿I respecte a les forces polítiques que es reclamen com a nacionalistes?

—Creiem que hi ha hagut un procés de moderació general que ha trobat la plasmació en l'UPV. Per a nosaltres, és un error, evidentment, centrar tot l'esforç a intentar aconseguir una representació parlamentària, oblidant la dinamització social i l'oposició concreta i puntual a la política espanyolista i antiobrera del PSOE. La nostra opció s'adreça, en canvi, a seguir portant endavant iniciatives de lluita puntual i a anar estenent la consciència nacional en aquells camps on treballem. A això i, és clar, a fomentar el màxim possible la unitat de les forces polítiques radicals.

JORDI VICENT

Cristina Piris, membre de la direcció col·legiada del partit.

—L'experiència de la vostra Esquerra Unida, s'ha acabat...

—Esquerra Unida ha estat positiva. L'Esquerra Unida on participàvem nosaltres i molta altra gent, clar. Agrupà sectors moderats i radicals, mostrà una important voluntat d'unitat en un moment molt particular per la seua situació política i després les coses canviaren i la moderació general de la vida política que representà el triomf del PSOE, junt amb la consolidació de la UPV, féu que alguns sectors es trobassen més còmodes en un projecte de tipus Euskadiko Ezkerra que no en una organització radical. □